

Jaarverslag Gilde van Vrijwillige Molenaars 2014

Op 31 december 2014 heeft het Gilde 2236 leden. Deze leden zijn verdeeld in 1316 geslaagde molenaars, 803 molenaars in opleiding en 117 leden in de andere categorieën.

39 leden waren aanwezig op de Algemene Ledenvergadering van 5 april in Bleskensgraaf. Op deze ledenvergadering hebben wij afscheid genomen van Reinier den Uijl en Jan Chris Wagenaar als bestuurslid. Karel Ouendag en Drewe Schouten hebben vanaf deze dag hun plaatsen binnen het bestuur ingenomen.

De molenaarsdag was dit jaar ook op 5 april en in Bleskensgraaf. De lezingen en de molenmarkt waren centraal in het dorps huis . Om genoeg molens te kunnen bezoeken waren deze dag veel molens van de SIMAV geopend en de molens van de Kinderdijk waren gratis te bezoeken.

Financiën

De inkomsten van de vereniging daalden ten opzichte van het voorgaande jaar met 1 %. Dat komt vooral door een daling van 11 % in de aanmelding van nieuwe leerlingen.

Er vielen gelukkig ook weinig leerlingen af. Voor het eerst in vier jaar overtrof het aantal geslaagden het aantal afvallers. De nieuwe "lichting" leerlingen is de jongste sinds jaren. De helft is jonger dan 45 jaar. Het Gilde verjongt daarmee niet, want alle zittende leden zijn weer een jaartje ouder geworden. De uitgaven daalden met € 9.364 tot € 95.887. Bij veel landelijke activiteiten was de vaart er en beetje uit. De verzekering kende een gunstig schadeverloop. De verzekeringsgraad daalt licht.

De staat van inkomsten en uitgaven 2014 toont een voordelig saldo van € 14.823. Voorgesteld wordt dit saldo toe te voegen aan de algemene reserve. Dit voorstel is in de jaarrekening verwerkt.

Ledenadministratie

De ledenadministratie is sinds 2005 in handen van Frans Tullemans.

In 2014 is het ledenaantal gegroeid van 2153 op 1 januari tot 2236 op 31 december, een toename dus van 83.

In 2014 werden 179 aanmeldingen verwerkt en werden 115 leden uitgeschreven, waarvan 41 wegens het niet betalen van de contributie.

Ledenbestand GVM		2014	+/-	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Geslaagde leden	windmolen	1255	+54	1201	1163	1123	1102	1047	1017	997	961
	watermolen	61	+3	58	54	48	47	45	42	37	28
Leden in opleiding	windmolen	750	+3	747	749	778	795	759	764	746	761
	watermolen	53	+1	52	51	52	47	42	47	51	49
Donateurs		35	+2	33	33	42	42	41	38	37	36
Speciaal donateurs		58	-5	63	69	82	83	78	77	81	92
Instructeur-vakmolenaar		15	-1	16	18	19	18	21	20	22	20
Buitengewone leden		31	-	31	31	31	31	31	34	34	35
Ereleden		7	-	7	6	7	7	7	7	7	7

Opleidingen en Opleidingsraad

Herziening handboek

De herziening van het handboek (voorheen de “basis cursus”) heeft nagenoeg stil gelegen. Het hoofdbestuur is inmiddels in gesprek met leden die de coördinatie willen oppakken en dat ziet er veel belovend uit.

Ondersteuning instructeurs

Na veel werkzaamheden in 2013 en in 2014 is het werk van de Werkgroep Instructeurs beëindigd na de opleidingsraad in mei. De werkgroep heeft het bestuur geadviseerd om meer duidelijkheid te creëren rondom de verschillen tussen stagemolenaars en instructeurs. Daarnaast adviseert de werkgroep om verdiepingsbijeenkomsten voor instructeurs te organiseren.

Dit advies wordt door het bestuur verder uitgewerkt in een nieuw te vormen werkgroep.

Opleiding Watermolenaars

Na een flinke tijd van voorbereiding en aanpassingen is het vernieuwde handboek voor de Opleiding Watermolenaar eindelijk uitgegeven op de eerste instructeursvergadering van de watermolenaars in oktober. De leesbaarheid is goed geworden.

De werkgroep probeert de samenwerking tussen de instructeurs te vergroten.

In 2014 is ook nog gekeken naar de mogelijkheid om vrijstellingen te bepalen voor windmolenaars die de opleiding tot watermolenaar willen gaan volgen. Dit idee is door het hoofdbestuur goed bevonden en zal verder uitgewerkt worden.

Herziening Examenisen

Vijf jaar na de invoering zijn de exameneisen geëvalueerd. Namens de Examencommissie van De Hollandsche Molen is eind 2014 hiervoor Hub van Erve aangesteld. Naast Hub hebben namens de Examencommissie ook Dirk-Jan Abelskamp (wind) en Jan Wieffer (wind en water) zitting in de werkgroep. Namens Het Gilde zitten Patrick van Kessel (wind) en Mark Dwarswaard (wind en water) bij deze werkgroep. De werkgroep is voortvarend te werk gegaan en is voor wat betreft de wind nagenoeg gereed; het concept voorstel is reeds voorgelegd aan de Toelatingsvergadering van de Examencommissie van De Hollandsche Molen. Ook de Doelstellingen van de watermolenopleiding, waarin de exameneisen zijn gevat zijn al voor een groot deel herzien en hervormd in de manier zoals de exameneisen voor windmolens vormgegeven zijn. Omdat dit grotere wijzigingen zijn heeft dit wat meer tijd nodig, maar verwacht wordt dat ze voor de toelatingsvergadering voor de najaarsexamens van de Examencommissie in juli concept gereed zullen zijn.

Communicatie en PR

In 2014 is in het bestuur het communicatieplan gepresenteerd.

Het Gilde werd tijdens de opening van Nationale Molendag in de Schermer vertegenwoordigd door Tom Kreuning. Hij overhandigde de minister van onderwijs, cultuur en wetenschap, Jet Bussemaker, een USB card met daarop de lesstof om molenaar te worden.

De samenwerking met De Hollandsche Molen verliep op verschillende vlakken uitstekend. Zo wordt er samengewerkt aan het project Molentoeekomst. De sociale media en websites worden volledig ingezet als een bericht snel het land in moet. Dit laatste was het geval om de dag van nationale rouw aan te kondigen. Veel molenaars hebben hun molen in de rouw gezet naar aanleiding van de ramp met de MH 17. Beelden van molens in de rouwstand gingen de hele wereld over.

Om de zichtbaarheid en de naamsbekendheid te verhogen zijn er drie banners aangeschaft en is er een kledinglijn gestart die in 2015 wordt uitgerold.

De Facebookpagina van het Gilde heeft meer dan 300 volgers en elke dag komen er meer bij. De website wordt goed bezocht. In 2014 is onze website 14597 keer bezocht.

Gildebrief

De Gildebrief is weer 4 keer uitgegeven. Het redacteurschap is gesplitst in een hoofdredacteur en een eindredacteur. Tom Kreuning (bestuurslid communicatie) is hoofdredacteur geworden en Mark is eindredacteur geworden. Barend Zinkweg is tekstredacteur en de redactie krijgt hulp van een aantal correspondenten in het land.

Er zijn goede geluiden gehoord in het veld, al blijft het de vraag hoeveel leden nu werkelijk de Gildebrief lezen.

Ook een blijvend probleem is het vullen van het blad. Het hoofdbestuur probeert via "Het boventafelement" zoveel mogelijk bestuurszaken aan de leden kenbaar te maken. Hierin vinden onder meer de verslagen van de Opleidingsraad en de Veiligheidsdag hun plaats.

De Evert Smit Biotoopprijs

Op de Ledenvergadering is de Evert Smit Biotoopprijs van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars ter sprake gekomen. De leden waren duidelijk: Het Gilde moet zeker doorgaan, vooral vanwege het positieve karakter van de prijs. In samenwerking met De Hollandsche Molen gaat Het Gilde door met de uitreiking van de prijs.

Voor 2014 ontving het hoofdbestuur van Het Gilde vier kandidaten. Uiteindelijk heeft het hoofdbestuur hieruit de winnaar gekozen. Dat is Hans de Mars geworden. Hans heeft onderzoek verricht naar de Watermolenlandschappen van enkele Limburgse watermolens. Hij heeft daarmee een belangrijke bijdrage geleverd aan de kennis van de biotoop voor watermolens.

Veiligheid

Op 4 oktober 2014 is de derde Veiligheidsdag georganiseerd voor de Veiligheidscoaches van Het Gilde. De nadruk lag op het uitwisselen van praktijkervaringen en het delen van kennis over Arbo- en veiligheidszaken. Belangrijke onderwerpen waren de incidentenregistratie, de Molen RIE, de keuring van steenkranen en werken op hoogte (het gevluucht). Naast drie bestuursleden van Het Gilde was ook een vertegenwoordiger van De Hollandsche Molen aanwezig.

Veiligheidsraad

Zowel bij de Veiligheidsdag met de Veiligheidscoaches als de Veiligheidsraad (samenwerking tussen Het Gilde en De Hollandsche Molen, Het Gild Fryske Mounders en het Ambachtelijk Korenmolenaars Gilde, met Hay Jansen als onafhankelijk veiligheidskundige) is duidelijk dat de Incidentenregistratie nog niet voldoende werkt. Mogelijk ligt dit mede aan het feit dat er nog weinig over gepubliceerd was in de diverse bladen.

Het gaat er vooral om dat we kunnen leren van incidenten. Die met slechte afloop, maar zeker ook die, waarbij het (nog maar net) goed afliep! De incidentenregistratie staat op onze website.

Molengidsen

Het onderdeel Molengidsen heeft in 2014 de nodige stappen gemaakt onder leiding van Drewe Schouten. Op dit moment wordt in de afdelingen Groningen, Zuid-Holland en Zuid-Limburg een opleiding Molengids verzorgd. Het Gilde wil deze opleiding Molenaarsgids uitrollen naar andere afdelingen. Het Gilde heeft samen met het Groninger Molenhuis de voorkeur uitgesproken dat het hierbij het zg. Groninger Molen model wordt gebruikt.

Het is de bedoeling om naast de molenaar(s), als dat nodig is, iemand op de molen te hebben die voldoende kennis van de molen en haar onderdelen heeft, maar vooral in staat is goed met bezoekers en andere belangstellenden te communiceren.

Het is de bedoeling dat allereerst de potentiële cursusleiders worden opgeleid. Zij zullen moeten zorgen dat de kwaliteit van de opleiding tot molengids wordt gewaarborgd.

Belangenbehartiging

Een onderdeel van de visie van het GVM is dat belangenbehartiging op groepsniveau verder uitgewerkt moet worden en dat de resultaten/informatie beschikbaar moet(en) komen. Dit werd

tijdens de ALV 2014 gedeeld door de aanwezigen. Een klein werkgroepje heeft het afgelopen jaar informatie verzameld over communicatie, tips hoe om te gaan met elkaar/moleneigenaars en overige informatie van (mogelijk) belang voor vrijwilligers. Deze informatie zal via de GVM-website beschikbaar komen. De volgende stap is het verzamelen van onderwerpen die in een molenaarscontract opgenomen zouden moeten worden.

Bliksemafleidercontrole

Onze dienst Bliksemafleidercontrole is het afgelopen jaar druk geweest met het onderzoek van de bliksembeveiliging van een record aantal molens. Dat stond al sinds 1990 op 63 controles maar dat is in 2014 eindelijk gesneuveld en met 10 controles overtroffen. De samenstelling van onze controleurs is dit jaar ongewijzigd gebleven, met dien verstande dat onze controleur Ton van der Heiden, die zes jaar lang de regio's Zuid-Holland en de Betuwe heeft bediend, om fysieke redenen met pijn in het hart zijn job aan het einde van 2014 heeft moeten neerleggen.

In september heeft onze coördinator, op uitnodiging van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de bliksembeveiliging voor het voetlicht gebracht op een bijeenkomst van het Molenplatform.

Bas de Deugd

Leerdam, januari 2015